

Hilde Bojer

Sensorveiledning 1220 h 07.

1. Forklar kort hvordan økonomisk teori definerer effektivitet i en økonomi. Forklar i den sammenheng hva konsumentsoverensstemmelse er.
2. Hva er de realøkonomiske betingelsene for effektivitet i sammensetningen av produksjonen? Bruk en figur for å forklare.
3. Gjør først rede for egenskapene ved et marked i perfekt fri konkurranse. Forklar deretter under hvilke forutsetninger et slikt marked gir effektiv allokering av ressursene. Hva er innholdet i velferdsteoriens to hovedteoremer?
4. Hva er et kollektivt gode? Gi eksempler på slike goder. Gjør rede for hvor stor produksjon og bruk av et kollektivt gode bør være for å være effektiv. Bruk en eller flere figurer, og forklar de begrepene du anvender.

Oppgavene 1 og 2 teller 30 %, til sammen, oppgave 3 teller 30%, og oppgave 4 teller 40 % .

Oppgaven er midt i pensum, og skulle ikke by på vansker i tolking. Den er kanskje litt lang. Vurderingen av svarene må dels gå på hvor godt de har forstått (og husker) pensum, dels hvor klar og presis framstillingen er. Det er også av betydning at de holder seg til pensum i økonomisk teori, og ikke trekker inn synsing og utenforliggende stoff. Oppgaven oppfordrer til presise økonomiske analyser.

Husk for øvrig at de skal ha 1210!

1. Her er det bare ett riktig svar: definisjon av Pareto effektivitet eller Pareto-optimum. Pluss for en nyttemulighetskurve med forklaring, men det holder med definisjonen. Videre utdyping med effektivitet i produksjonen osv er unødvendig, og utenom oppgaven. Konsumentsoverensstemmelse innebærer at det er konsumentenes egen preferanser, og bare de, som definerer nytte og dermed effektivitet. Jeg har drøftet problematiske sider av konsumentsoverensstemmelsen på forelesninger, og det står også litt hos Stiglitz, så pluss for å ha noen setninger om dette (men igjen, ikke nødvendig)
2. Figur med PMK og indifferenskurve kreves. Vurdering ellers avhengig av hvor klar og presis teksten er, benevnelse langs aksene, symboler forklart osv. Stort minus for å forveksle MRS og MRT med selve kurven (slike enkelte gjør).
3. Jeg har lagt vekt på å skjelne mellom FK som måte å organisere økonomien på, og preferanser og produksjonsteknikk som deler av realøkonomien. Frikonkurranse er en spesiell måte å organisere økonomien på, med følgende egenskaper (kjennetegn, trekk): 1. Mange små aktører (pristakere, priske kvantumstilpassere), 2. rasjonelle aktører 3. perfekt informasjon. En kan ramse opp flere kjennetegn, men disse er de viktigste. FK gir optimal ressursallokering under følgende forutsetninger om realøkonomien: ingen kollektive goder, ingen eksterne virkninger i produksjon eller konsum, ingen stordriftsfordeler, ingen asymmetrisk informasjon. Det kreves ikke ordrett pugg av hovedteoremene. Fint med en liten NMK for dem som har tid.

Hvis uttrykket "egenskaper" kan misforstås, bør karaktergivningen ta hensyn til det. Videre kan perfekt informasjon høre hjemme både under definisjon av FK og under forutsetninger om realøkonomien, så det skillet jeg gjør her er ikke helt klart.

4. Her synes jeg den beste definisjonen er at kollektive goder er ikke-rivaliserende, og noen av dem er også ikke ekskluderende. Men i boka har med pure public goods som har begge egenskaper, så det må godtas. Noen har kanskje hørt om klubbgoder, men det kreves ikke. Den beste besvarelsen har to figurer. Den ene har med kollektiv MBV og MC, og finner optimal produksjon (størrelsen på forsvaret) i skjæringspunktet. Den andre viser bruk, med MC lik 0 og effektivitetstap hvis det er mulig å ta betaling. Noen greier kanskje å vise grafisk hvordan kollektiv MBV utledes, men jeg synes det er viktigere at fremstillingen er presis enn at de har alt med.